

De Utrolige [2-disk utgave]

De Utrolige [2-disk utgave]

En soleklar kandidat til årets film uansett sjanger og teknikk.
De Utrolige er utrolig.

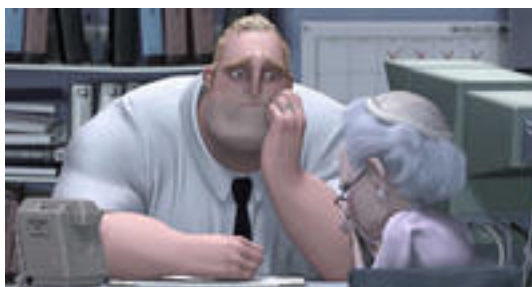
The Incredibles
Brad Bird
Pixar, Disney
2004
Buena Vista
16:9 Letterbox
Dolby Digital 5.1
115 min.
2

6

Fantastic Five

Pixar virker ustoppelige. Med sin sjette animerte langfilm gjentar de sine tidligere triumfer og leverer langt over pari med *De Utrolige*. Fiskene i havet er forlatt til fordel for en kjernefamilie av superhelter i stri kamp med deres største fan. Superregissør Brad Bird, med suksess fra den animerte langfilmen *Gutten og jernkjempen* og TV-serien *The Simpsons*, er hyret inn for å styrke det allerede meget kompetente mannskapet hos Pixar.

Første gang vi møter Herr Utrolig (Craig T. Nelson) er han Metrovilles overivrige redningsmann, alltid på jakt etter nye offer å redde fra en øyensynlig uendelig rekke kjeltringer og ulykker. Alt går som smurt for Herr Utrolig, til tross for at han plages av en snørrete guttunge som hevder å være hans største fan. Innledningen er rosenrød og vår helt gifter seg med sin utkårede superhelt, Elastika (Holly Hunter), men lykken snur i det Herr Utrolig redder en mann som ikke vil reddes. Helten saksøkes og taper i retten, deretter følger en rekke søksmål mot superhelter av alle slag. Så ille blir det at myndighetene griper inn og etablerer superheltenes omplasseringsprogram, som gir superheltene nye identiteter og kjedelige jobber.

Hopp så 15 år frem i tid. Herr Utrolig er i dekning under navnet Bob Parr. Den utrolige familien har fått tilskudd av tre barn og forstadslivet er fullkomment i sin sjarmløse konformitet. Men så skjer det noe: Herr Utrolig får tilbud om å stoppe en robot på en øy langt borte. Plaget av kjedsommelighet og lengtende etter fordom tiders storhet, greier ikke Herr Utrolig å si nei til det mystiske oppdraget. Han sniker seg unna, kun for å oppdage at han er fanget i en felle satt opp av - du gjettet det - hans største fan.

Dermed må også kona børste støvet av sine superkrefter, og med på laget følger de to eldste barna, mens djevelungen Jack-Jack blir hjemme hos en fortvilet barnevakt. Så følger en heseblesende jakt etter wannabe-superhelten Syndrome (Jason Lee) og et fortvilet forsøk på å redde Herr Utrolig og Metroville fra skumle planer.

Filmen er fullpakket med action, og forholder seg i sterkere grad til normer og regler fra sci-fi- og actionsjangeren enn det man er vant med fra de fleste animerte langfilmer, og særlig fra Disney. Dette er nytt territorium for Pixar og Disney, men gammelt nytt for regissør Brad Bird - han brøt enda flere uskrevne regler med hans forrige langfilmprosjekt, *Gutten og jernkjempen* (1999). De Utrolige bryter også med den oppleste-og-vedtatte 90-minuttersgrensa for filmer med barn blant målgruppen. *De Utrolige* klokker inn på 115 minutter, og pakker de fleste minuttene med øyeeeplesprettende godsaker.

Historien i seg selv er ikke så banebrytende. Filmer med superhelter er nærmest oppbrukt i Hollywood, og vrien med største-fan-gone-bad er hentet fra *Misery* (1990) hvor Kathy Bates skremte en hel verden som forvillet beundrer. Det er selvsagt animasjonen som er filmens sikreste kort. Etter at Pixar avbildet vann og livet i havet med imponerende presisjon med *Oppdrag Nemo* (2003), gjenstod flammer og hår som neste animasjonsutfordring. Med *De Utrolige* takler Pixar-animatørene begge oppgavene, og det kan virke litt rart, men noe av det mest imponerende i filmen er nettopp håret.

I sin helhet er filmen et visuelt vidunder. Designen er en blanding av strikt, russisk propaganda-utforming og en myk, 60-tallsinspirert fremtidsvisjon. Resultatet er slående vakkert, spekket med detaljer som tåler en lang rekke gjensyn. Lou Romano, med bakgrunn fra blant annet *The Powerpuff Girls*, har stått for produksjonsdesignen, mens Pixar-tro Ralph Eggleston er kreditert med art direction. Sammen har de skapt et fantastisk univers hvor det utrolige møter det trolige. Animasjonen er overveldende bra, og enhver detalj er tatt hånd om med ekstreme ferdigheter. Brad Bird styrer det hele med bravur.

De visuelle godsakene er pakket inn i musikken til Michael Giacchino, som har satt sammen et musikalsk reisverk inspirert av 60-talls loungejazz med blåsere i forgrunnen. I de mer opphetede scenene glir assosiasjonene i retning av lydsporet til de klassiske *Batman* og *Mission Impossible* TV-seriene.

Når innpakningen holder den normalt høye standarden må det ha vært en glede for skuespillerne

å bekle rollene. Det er et stjernelag som her er samlet, med Holly Hunter som feministisk krutt i form av Elastika, mens mindre kjente Craig T. Nelson har stemmen til Herr Utrolig. Samuel L. Jackson gjør en typisk innsats som Frozone/Lucius Best, mens Jason Lee gjør Syndrome/Buddy Pine. Også de norske skuespillerne greier seg bra, selv om Lisa Tønne aldri kommer opp mot tilstedeværelsen til Hunter. Atle Antonsen, derimot, greier seg godt som Herr Utrolig.

Jeg har ikke stort å utsette på

De Utrolige - det er en meget underholdende film som strekker den animerte langfilmen til nye høyder både teknisk og på innholdssiden. Men da jeg så filmen sammen med mine nevøer på 8 og 10 år, var ikke reaksjonen alltid som forventet. Etter de heftigste ekteskapsscenene i begynnelsen utbrøt 10-åringen: «Hva handler egentlig denne filmen om?», og selv om de scenene er med på å etablere en stemning mellom herr og fru Utrolig, byr det mest på forvirring og kjedsommelighet for de yngste i publikum. Det faktum, sammen med noen forvirrende tids- og kontekst hopp i innledning kan være med på å gjøre *De Utrolige* litt vanskelig tilgjengelig for de yngste - inntil eksplosjonene begynner!

Når

De Utrolige er fordøyd og alt ekstramaterialet på DVDen er gjennomgått sitter jeg likevel igjen med en følelse av at Brad Bird har tatt den kommersielle animerte langfilmen til et nytt nivå. Denne utgivelsen er vel verdt å eie.

Utgivelsen:

Når de tekniske aspektene ved denne filmen skal legges i vektskålen beveger man seg blant DVDenes toppskikt.

De Utrolige byr på høy kvalitet i alle tenkelige former. Bildene som serveres er glassklare og presenteres med alle de nyansene som den opprinnelige filmen har. Komprimeringen er velgjort og presenterer hele filmen med den visuelle slagkraften inntakt.

Lydsiden er like imponerende som bildene. Lydsporet presenteres i Dolby 5.1. og filmen er spekket med actionsekvenser som gjør bruk av alle kanalene. De ekstra kresne vil kanskje savne et DTS-spor, men når lydkanalene er utnyttet så bra som i dette tilfellet lener jeg meg heller fornøyd tilbake og nyter helheten.

Ekstramaterialet byr på en lang rekke godsaker. Det er to forskjellige kommentarspor på utgivelsen. Ett med regissør Brad Bird og produsent John Walker, og ett med utvalgte animatører fra produksjonen. Jeg er ikke en stor fan av kommentarspor - jeg finner dem ofte befolket av lite motiverte og uartikulerte regissører og/eller salgskåte produsenter - det hederlige unntaket er kommentarsporene på Pixar-utgivelser. Det virker alltid som om mannskapet på Pixar innehar samme energi som filmene, og det gjennomsyrer kommentarene, som ofte er svært underholdende og informative.

Kommentarsporet med Brad Bird og John Walker byr på mange gode historier og innsikt i hvor mye arbeid som ligger bak produksjonen. Bird er en meget engasjert historieforteller, og er med på å peke ut mange av utfordringene (og tidvis blemmene) som produksjonen var preget av. På et tidspunkt understreker han at animasjon er en kunstform som kan brukes til å fortelle historier innen alle filmatiske sjangere - og at animasjon ikke er en sjanger i seg selv.

Kommentarsporet med animatørene er hakket tørrere enn det med Bird og Walker. Det er naturlig nok mye teknisk prat, som sikkert er interessant for den rette målgruppen. Det er mye prat om frames, simulations og walk-cycles, men personlig finner jeg mest glede i å høre folk si: «Jeg har aldri sett et godt CGI-kyss på film». Helt sant.

Det mest interessante av det øvrige ekstramaterialet er detaljert informasjon om produksjonen og utelatte scener. Dette er tidvis meget interessant og underholdende. De utelatte scenene kommenteres av Brad Bird og Mark Andrews som forklarer hvordan filmens historie endret retning underveis og hvorfor enkelte scener og karakterer ble utelatt. Det er to versjoner av «Produksjonen av *De Utrolige*», hvor den ene tilbyr en noe overfladisk dokumentar om produksjonen, mens den andre går i dybden på de tekniske detaljene. Her får man vite mer om utfordringen å animere mennesker i CGI, og alle de hoderystende problemstillingene produksjonsstaben ble utsatt for. Hår spiller igjen en avgjørende rolle.

Som alltid med Pixar-utgivelser får man også med en kortfilm med på kjøpet. I dette tilfellet er det Bud Luckeys kortfilm *Boundin'* som byr på cornballmusikk og et dansende lam. Den holder ikke helt standarden til andre Pixar-kortfilmer, men er likevel vel verdt å se. Det er også inkludert et kommentarspor fra Luckey og en kort dokumentar om mannen. Kortfilmen *Jack-Jack Attack* gir innsikt i hva som egentlig skjedde da barnevakten passet Jack-Jack, mens resten av superfamilien reddet verden. Morsomt.

Det øvrige ekstramaterialet består av tabbetagninger, hemmelige superheltefiler og en rekke «eastereggs». Alt i alt byr utgivelsen på mye bra og velprodusert materiale. Det eneste jeg savner er et visuelt kommentarspor som fungerte så bra på 2-disk utgivelsen av *Oppdrag Nemo*.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 04.04.05

Anmeldelsen ble opprinnelig publisert hos [Hjemmekinoguiden DVDnett.no](http://Hjemmekinoguiden.DVDnett.no)

Ja
[disney incredibles cover;](#)